

RADNIČNÉ 10

MESTA BANSKÁ BYSTRICA noviny

Ročník XIII. • Číslo 10

október 2019

CHCEME ZLEPŠOVAŤ KVALITU ŽIVOTA OBYVATEĽOV

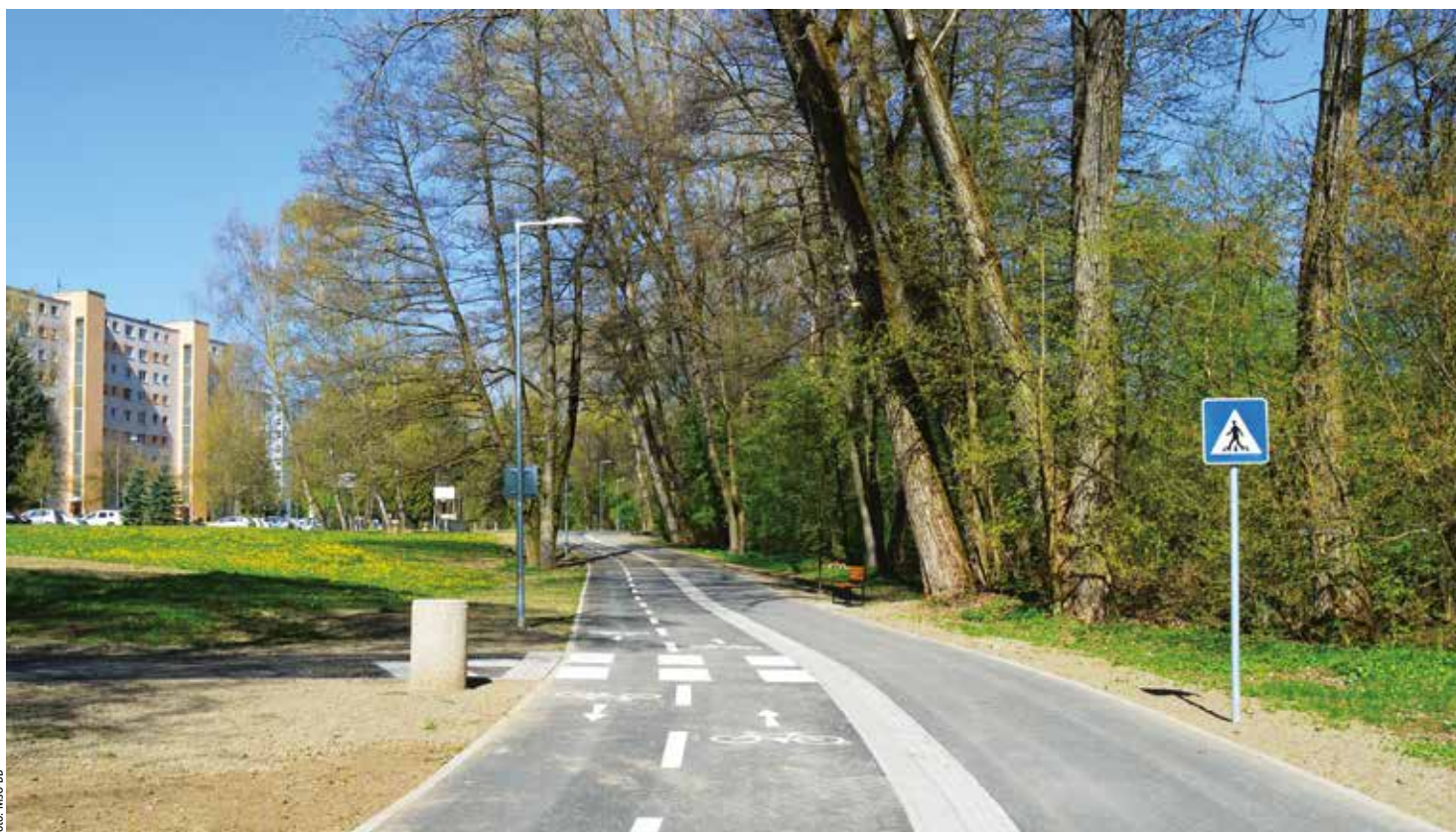

Foto: MsÚ BB

Banskobystrickí poslanci na septembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva schválili zoznam rozvojových priorít mesta Banská Bystrica pre volebné obdobie 2018 – 2022. V našom meste sa budú obnovovať cesty a chodníky, opravovať školy a počíta sa aj s budovaním parkovísk, športovej infraštruktúry či oddychových zón.

Strana 4 – 5

Foto: MsÚ BB

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

Aj tento rok si budete môcť zakúpiť dušičkový sortiment na príležitostnom trhu k Pamiatke zosnulých.

Strana 3

Foto: MsÚ BB

SAMOSPRÁVA

Základná umelecká škola Jána Cikkeru sa dočká výmeny okien a obnovy fasády.

Strana 7

Foto: outdoor-institute

ZO ŠPORTU

Po roku je tu nočný orientačný beh – Nox Quaerox. Zabaví sa celá Vaša rodina.

Strana 13

S ALBOU NÁS STÁLE MNOHÉ SPÁJA

Banská Bystrica má v slovenskom meradle pomerne veľký počet tzv. družobných miest. Korene najstarších partnerstiev siahajú až do 70. rokov minulého storočia, čiže do obdobia, kedy bolo „v móde“ najmä nadväzovanie družby so socialistickým táborom. Práve v tomto roku si naše mesto pripomína polstoročné jubileum partnerského fungovania s malebným západoeurópskym mestom Alba.

ČO BOLO NA ZAČIATKU

V roku 1969 podpísalo tamojšie vedenie samosprávy s naším predsedom Miestneho národného výboru Jozefom Valuškom Zmluvu o partnerstve. Ešte aj dnes žijú v Albe ľudia, ktorí nosia spomienky na začiatky družobnej spolupráce stále v pamäti. Pri nedávnej návšteve tohto očarujúceho talianskeho mestečka sme sa od jednej z pamätníčok dozvedeli, že šperk, ktorým sa ozdobila, má úctyhodných 50 rokov. A ten pamätný jubilejný náhrdelník si kúpila práve v našom meste pod Urpínom.

SPOLOČNÁ ÚCTA K HODNOTÁM

Základom zahraničnej spolupráce Banskej Bystrice sú partnerské zmluvy medzi mestami. Ide o zaväzujúce dokumenty, ktoré nie sú ohraničené volebnými obdobiami a ich význam spočíva v dlhodobom naplňaní cieľov družobných miest. Partnerská spolupráca poskytuje široký priestor pre kultúrne a športové podujatia a možnosť prezentovať naše tradície a umenie za hranicami Slovenskej republiky. V praxi to pred päťdesiatimi rokmi bola spoločná túžba slovenskej Banskej Bystrice a ta-

Počas oficiálneho stretnutia s primátorom Alby Carlom Bo

Foto: archív MČU BB

lianskej Alby uctiť si protifašistický odkaz a zdôrazniť, že práve partizánsky odboj je to, čo majú obe mestá spoločné.

MALEBNOSŤ MODERNÉHO MESTA

Dnes je Alba pre Banskobystričana moderným mestom, ktoré má síce necelú polovicu obyvateľov v porovnaní s nami, ale o to viac láka čistými upravenými ulicami, bohatou históriou, stále živými tradíciami, krásami okolitých vinohradov i schopnosťou spojiť všetky pozitíva a vpliesť medzi to aj čosi navyše. Práve v čase našej návštevy odštartoval v Albe už 89. ročník Medzinárodného festivalu bielej hľuzovky.

Je to obľúbený a medzi turistami z celého sveta navštevovaný kulinársky sviatok, ktorý vzdáva hold hube, mnohými považovanej za jednu z najdrahších gastronomických špecialít.

SPOLOČNÝ POHĽAD DO BUDÚCNOSTI

Primátor Alby Carlo Bo a primátor Banskej Bystrice Ján Nosko sa počas oficiálneho stretnutia na pôde starobylej talianskej radnice dohodli na potrebe oživenia vzájomných vzťahov. „Zároveň sme hovorili aj o konkrétnych možnostiach spolupráce, napríklad v podobe účasti talianskych mládežníckych dobrovoľníkov na blížiacom sa medzinárodnom športovom podujatí EYOF 2021 v Banskej Bystrici. Inšpiráciou pre nás je najmä ich marketing typických lokálnych daností, akými sú história, prírodné bohatstvo a sieť šikovných ľudí schopných spolupracovať na prezentácii mesta a regiónu,“ zdôrazňuje primátor Ján Nosko.

SLADKÁ BODKA

Hovorí sa, že každý dobre fungujúci vzťah musí byť niečím okorenený. V prípade spolupráce Alby a Banskej Bystrice by táto kooperácia mohla mať hladký a sladký priebeh. Potenciál na to je. Veď všadeprítomná vôňa orieškovej čokolády šíriacej sa z miestnej fabriky Ferrero má silu doletieť až k nám. A na oplátku my v Banskej Bystrici vieme našim talianskym priateľom ponúknuť lákadlá, ktoré ich možno inšpirujú k opätovnému návratu do srdca Slovenska. Srdečné pozvanie sme im na záver našej nedávnej návštevy v Albe tlmočili.

mp

ZÍSKALI SME OCENENIE V SÚŤAŽI ENVIROMESTO

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia tento rok v máji vyhlásili druhý ročník súťaže ENVIROMESTO 2019. Cieľom je zviditeľniť a oceniť mestá, ktoré uplatňujú environmentálnu politiku v reálnom živote, ako aj komplexnosť v riešení kvality životného prostredia prostredníctvom inovatívnych technológií v ochrane, plánovaní a manažmente mestskej krajiny. Do súťaže sa úspešne zapojilo aj mesto Banská Bystrica, ktoré si 1. októbra v Žiline prevzalo ocenenie počas konferencie Životné prostredie miest a Environmentálna regionalizácia SR.

Tento rok sa súťažilo v štyroch oblastiach – Prechod na zelené a obehové hospodárstvo, Ochrana prírody a krajiny, zelená infraštruktúra, Ochrana ovzdušia a Adaptácia a zmierňovanie dopadov zmeny klímy. Každá súťažná oblasť má tri hodnotené kategórie, a to Aktívna samospráva, Originálna aktivita a Trvalé opatrenie. Naša samospráva sa rozhodla zapojiť do všetkých štyroch kategórií. Nakoniec sme vďaka činnosti mestskej organizácie Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o. zvíťazili v kategórii Ochrana prírody a krajiny, zelená infraštruktúra. Súťaž má podporiť samosprávy, zvýšiť povedomie verejnosti a posilniť za-

pojenie obyvateľov, združení či inštitúcií do tvorby a ochrany životného prostredia. V kategórii, v ktorej zvíťazila Banská Bystrica malo mesto preukázať mieru starostlivosti o ochranu, manažment a plánovanie mestskej krajiny s dôrazom na environmentálnu udržateľnosť, projekty a realizácie pomáhajúce v tvorbe novej zelenej infraštruktúry a zelených plôch a k zveľadovaniu a zlepšovaniu mestskej krajiny. „Lesy vo vlastníctve mesta vo výmere viac ako 7 000 hektárov významne ovplyvňujú klímu, životné prostredie či režim vody aj v meste. V Banskej Bystrici máme šťastie na lídrov našej spoločnosti Mestské lesy Banská Bystrica, ktorí

úspešne presadzujú prírode blízke obhospodarovanie lesov,“ hovorí druhý zástupca primátora Milan Lichý. „Na Slovensku bolo prvý raz verejne ocenené prírode blízke pestovanie lesa ako prostriedok na zvyšovanie biodiverzity krajiny a ako adaptačné opatrenie voči zmenám klímy,“ doplnil Eduard Apfel, hlavný inžinier z Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o. Prínosom súťaže je aj vytvorenie platformy dobrých príkladov a inšpiratívnych riešení, ktoré sú v mestách výrazne citeľné. Zapojené mestá tak majú možnosť verejne prezentovať svoje environmentálne úspechy a inšpirovať ostatných.

dmo

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

1 JESEŇNÝ ZBER BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉHO ODPADU

Jeseň je spojená s opadávaním lístia a komcom sezónnych prác v záhrade, pri ktorých vzniká väčšie množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (BRO), resp. bioodpadu. Ak Vám vzniklo v záhrade o niečo viac BRO, môžete využiť jeho zber prostredníctvom prístavených veľkokapacitných kontajnerov. Mesto zavádza jesenný zber BRO, najmä za účelom zníženia množstva BRO ukladaného na skládke odpadov. Takisto ako prevenciu vzniku nelegálnych skládok na periférii mesta, za plotmi záhrad, na brehu vodných tokov

a podobne. Napriek tomu, že BRO sa časom prirodzene rozloží, takéto skládky pôsobia neesteticky a na brehu vodného toku zároveň zvyšujú riziko povodní. Vyzývame občanov mesta, aby BRO zo záhrady výhradne zhodnocovali kompostovaním na vlastnom pozemku, zapojili sa do zberu prostredníctvom 240 alebo 660-litrových nádob, odviezli ho do zberného dvora triedených odpadov Dechetteries v Radvani alebo ho uložili do prístavených veľkokapacitných kontajnerov podľa nasledujúceho zoznamu.

V termíne 18. – 20. októbra budú prístavené kontajnery:

Križovatka **M. Rázusa** a **T. Vansovej**, **Záhradná** – križovatka s Tajovského ul., **Astrová** – koniec ul. plocha pod Azalkovou, **Na Graniari** križovatka Astrová – ihrisko, **A. Matušku** – detské ihrisko, **Prof. Sáru 6**, **Hviezdoslavova 50** – križovatka na Žltý piesok, **Hviezdoslavova 35 – 39**, **Bellušova 9** (k bytovke), **ul. Timravy** križovatka s **ul. Na Uhlisku**, **Jegorovova 2**, **Majerská cesta 21 – 23** k zastávke MHD, **Šalková** – námestie, **Šalková** – konečná MHD, **Senická cesta** – konečná MHD, **Senická cesta** – pri bývalej MŠ, **Iliáš** – bývalý obchod, **Rakytovce** (veža, „separáky“), **Smreková** (k poslednej bytovke), **Kremnička** (Čerešňová – zvonica), **Jablonová** (koniec ulice), **Podháj 70** (rodinné domy), **Poľná 1** (vnútroblok), **Poľná x Malachovská** (za zastávku), **Pršianska terasa** – Medená 1 – bytový dom

V termíne 25. – 27. októbra budú prístavené kontajnery:

Zelená – pod oporným múrom k spodným schodom, **Limbová 7 – 17**, **Mlynská** (bývalý obchod), **Skubín** (otočka MHD), **Suchý vrch** – Zimná ul., **L. Ondrejova** – park, **Hlboká** (obchod), **Strmá** (otočka MHD), **Inovecká** (do zákruty na chodník), **Kostiviarska** – Topoľová ul. – Kozie nám., **Jakub** – kostol, **Jakub** – ihrisko, **Nový svet** – otočka, **Uľanka** – bytové domy, **Uľanka** – kostol, **Uľanka** – začiatok, **Uľanka** – obchod

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB

2 ČO TREBA VEDIEŤ PRED KÚPOU STAVEBNÉHO POZEMKU?

V poslednom čase sa u nás rozmohol trh s pozemkami ponúkanými najmä mladým ľuďom na výstavbu rodinných domov. Ide o geometrickým plánom rozparcelované nezastavané územia v nesúlade s platným územným plánom. Predtým, ako sa rozhodnete pozemok kúpiť, je potrebné zistiť, či je pozemok súčasťou rozvojovej lokality schválenej mestom, či je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou a či na liste vlastníctva nie je nejaká ťarcha (napríklad záložné právo). Aby sa nes-

talo, že kúpený pozemok nie je v skutočnosti stavebným, alebo že na pozemku nový majiteľ tak skoro stavbu nepostaví. Dôležité je zamerať sa na dostupnosť inžinierskych sietí a prístupovej cesty ku pozemku, ale aj na to, či sa v územnom pláne nepočíta v budúcnosti s výstavbou, ktorá by mohla zhoršiť kvalitu bývania alebo znemožniť budúci predaj. V tomto smere Vám môžu poradiť na Oddelení územného plánovania na MsÚ.

Oddelenie územného plánovania

3 SOBÁŠNE DNI 2020

Matričný úrad a ohlasovňa pobytu zverejnila na stránke mesta www.banskabystrica.sk termíny sobášov na rok 2020. Slávnostné obrady uzavretia manželstva sa budú konať v určených termínoch okrem nedeľ a štátnych sviatkov v čase: soboty od 15:00 do 18:30

hod., posledný piatok v mesiaci od 13:00 do 16:30 hod. Schválené priestory matričného úradu sú Sobášna sieň na radnici – Nám. SNP 1 a Veľká sieň MsÚ – Československej armády 26.

Matričný úrad a ohlasovňa pobytu

4 NÁDOBY NA ODPAD POSTUPNE VYMIEŇAME

V súvislosti so zmenou poskytovateľa služby odvozu odpadov sa v rámci celého mesta realizuje rozsiahla výmena nádob na zber komunálneho odpadu. Od septembra bolo k dnešnému dňu vymenených 1 500 kusov kontajnerov, ktoré sú rozmiestnené najmä na sídliskách a na centrálnych stojiskách triedeného zberu v zástavbe rodinných domov. Nádoby sa vymieňajú postupne a ambíciou poskytovateľa služby je ich výmena do zimných mesiacov.

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

5 BLÍŽIA SA DUŠIČKY

Počas príležitostného trhu k Pamiatke zosnulých ponúknu predajcovia od piatka, 25. októbra do soboty, 2. novembra 2019 široký dušičkový sortiment. Na Námestí Štefana Moysesu pred Barbakanom budú od 9:00 hod. do 18:00 hod. na predaj umelé kytice, vence či kahanice. Chýbať nebude ani pestrý výber živých kvetov od pestovateľov z rôznych kútov Slovenska. Kompetentní zamestnanci budú od pondelka, 28. októbra do piatka, 1. novembra na Cintoríne na Nám. Štefana Moysesu poskytovať informácie ohľadom hrobových miest a prijímať platby za nájom. Ľudia žijúci mimo nášho mesta budú prednostne vybavení.

Oddelenie kultúry

Foto: MsÚ BB

ROZVOJOVÉ PRIORITY MESTA DO ROKU 2022

PREČÍTAJTE SI, KTORÉ TO SÚ

Banskobystrickí poslanci na septembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva schválili zoznam rozvojových priorít mesta Banská Bystrica do roku 2022. „V zozname, ktorý bol na mestskom zastupiteľstve schválený, sú uvedené len tie najväčšie investičné zámery. Okrem toho pripravujeme aj menšie projekty, ktoré sú dôležité pre jednotlivé mestské časti a samozrejme, budeme pokračovať aj v bežných opravách zlepšujúcich kvalitu života v našom meste,“ vyjadril sa prednosta MsÚ Martin Adamec. Priority predstavujú cestu k rozvoju mesta a k zvýšeniu kvality života obyvateľov a návštevníkov. Pri ich stanovení sa vychádzalo z viacerých strategických dokumentov, ktoré definujú komplexnú predstavu o budúcnosti a smerovaní Banskej Bystrice. Vedenie i poslancov denne kontaktujú obyvatelia, ktorí poukazujú na nedostatky v našom meste. Samospráva okrem toho pravidelne realizuje stretnutia s občanmi či verejné prerokovania, aby sa oboznámila s názormi Banskobystričanov, a následne ich vyhodnocovala. „Som veľmi rád, že sme sa s poslancami zhodli na prioritách, ktoré by sme chceli zrealizovať počas tohto volebného obdobia. Počas najbližších rokov nás čaká veľa projektov a realizácie práce, no verím, že budeme úspešní. Ak sa nám aj nepodarí dokončiť všetky projekty, budeme pracovať na ich dôkladnej príprave, aby ich naši prípadní nástupcovia mohli dotiahnuť do úspešného konca,“ povedal primátor mesta Ján Nosko.

OPRAVY CIEST A CHODNÍKOV

V oblasti dopravy budeme pokračovať v súvislých rekonštrukciách ciest a chodníkov, ktoré sú v nevyhovujúcom stave. Opravy by sa mala dočkať časť cesty a chodníky v úseku od Kyjevského námestia cez Nové Kalište, THK až po kruhový objazd Tajovského. Novú podobu by mala dostať aj cesta a chodníky v Lazovnej ulici od areálu Slovenky po Medený Hámor, vrátane prestavby križovatky. Na rad by sa mali dostať aj ulice Bakossova, Horná od Námestia Š. Moyses a po križovatku pri Hungárii a Hutná od križovatky na Švermovej po štadión Štiavničky. Počíta sa aj s obnovou Partizánskej cesty od budovy ústredia pošty po Prior. Mesto plánuje opravy na Javorníckej, Kollárovej, Gaštanovej či Bernolákovej ulici. V súvislosti s dobudovaním miestnych komunikácií sú medzi prioritami výstavba cesty na ulici Na Troskách, výstavba chodníka v Kremničke ku krematóriu a chodníka

Priority predstavujú cestu k rozvoju mesta a zvýšeniu kvality života obyvateľov

od rázcestia Moskovská po Poľnú ulicu, vrátane opravy vozovky smerom na Malachov. Intenzívnu dopravu a takisto bezpečnosť je potrebné riešiť na ulici Tajovského pri Mestskom parku, kde by celú situáciu mala zlepšiť výstavba miniokružnej križovatky, ako aj oprava miestnej komunikácie od ulice Janka Kráľa po nadjazd na rýchlostnú cestu. Realitou by mohla byť aj nová prístupová komunikácia v Kapitulskej ulici okolo areálu Múzea SNP. V záujme ochrany pešej zóny je cieľom mesta na jej vjazdoch umiestniť dopravné technické zariadenia (elektronicky ovládané stĺpiky). Pripravujeme aj modernizáciu 24 autobusových zastávok v meste, ktoré okrem novej tváre, budú vybavené elektronickými informačnými panelmi.

NOVÉ STAVBY V OBLASTI DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Na Huštaku sa zaoberáme myšlienkou vybudovania podchodu pre peších a cyklistov

v priestore pri kruhovom objazde, výstavba ktorého súvisí s predĺžením pešej zóny z Dolnej ulice k ESC. V lokalite medzi OC Point a Štadlerovým nábrežím sa z dlhodobého hľadiska plánuje premostenie potoka Bystrica. Rekonštrukcia by sa na základe priorít mala dotknúť aj podchodu pre peších v Kapitulskej ulici. Zameriame sa aj na opravu mosta ponad rýchlostnú cestu R1 v Kremničke a aj v časti Laskomer. Cieľom je aj vybudovanie nového mosta v Iliashi, ktoré je momentálne v štádiu územného konania. Nový most by mal pribudnúť na potoku Bystrica v mestskej časti Jakub.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA A CYKLOTRASY

Mesto sa bude snažiť aj o vybudovanie dopravného ihriska, kde by deti mali možnosť získať praktické skúsenosti v oblasti dopravnej výchovy. V Banskej Bystrici sa tak vytvorí priestor, kde sa najmenší budú môcť pripraviť na samostatný pohyb v cestnej premávke ako chodci, cyklisti a zároveň sa postupne vzdelávať ako budúci vodiči motorových vozidiel. Viaceré projekty v budúcnosti budú smerovať k zlepšeniu podmienok pre cyklistov v meste. Dobrým štartom bolo tohtoročné otvorenie prvého cyklostanoviska, požičovne elektrobicyklov či cyklotrasy v meste. K sieti cestičiek pre bezpečný pohyb cyklistov po vzore vyspelých európskych miest by mali prispieť aj výstavby cyklotrás Hušták – Radvaň – Kráľová, Hušták – Ná-

Opravou by mala prejsť cesta a chodníky v Lazovnej ulici

mestie Slobody – Senica či nová cyklolávka ponad R1 v Radvani. Podporu nemotorovej dopravy v meste posunie vpred aj plánovaný bikesharing, tzv. služba zdieľaných bicyklov.

PARKOVANIE

Tak, ako vo všetkých krajských mestách na Slovensku, deficit parkovacích miest je viditeľný aj v Banskej Bystrici. Vedenie mesta sa preto systematicky venuje i parkovacej politike. Do konceptu zapadá aj výstavba parkovacích domov na Tatranskej a Kalinčiakovej ulici a výstavba parkoviska za Tatranskou ulicou.

ŠKOLY V NOVOM ŠATE

Dlhodobým zámerom mesta je zvýšiť zaškoľenosť detí predškolského veku pred vstupom do základnej školy a zároveň uspokojiť záujem čo najvyššieho počtu rodičov detí. Z týchto dôvodov samospráva už od roku 2014 postupne rozširuje kapacity materských škôl. Zameriavame sa aj na znižovanie energetickej náročnosti jednotlivých budov, čím sa skvalitňuje prostredie a zároveň sa znižujú náklady na celkovú prevádzku škôl. Začiatkom roka 2019 sa nám podarilo dokončiť výmenu okien na poslednej materskej škole v pôsobnosti mesta. Postupne sa realizuje oprava striech, fasád, elektroinštalácie, kúrenia, výmena podláh, rekonštrukcia sociálnych zariadení či modernizácia školských kuchýň a exteriérového vybavenia školských areálov. Prioritou v oblasti školstva je dokončenie rekonštrukcií materských škôl Strážovská, Karpatská a 9. mája. V základných školách je cieľom zlepšiť technické vybavenie odborných učební a knižníc. V rámci projektov sa bude modernizovať 37 učební a 3 knižnice.

SOCIÁLNA OBLASŤ

Mesto Banská Bystrica je poskytovateľom rôznych druhov sociálnych služieb, ktorými sa snaží napomôcť všetkým obyvateľom v ich

rôznych životných situáciách. Mnohé služby poskytujú vo svojich zariadeniach a vzhľadom na veľký záujem je potrebné rozširovať kapacity, a zároveň aj revitalizovať objekty. Len pre príklad v súčasnosti evidujeme v poradovníku do zariadení pre seniorov 364 žiadostí a do zariadení opatrovateľskej služby 45 žiadostí. Dôležitou témou sú aj nájomné byty a potreba po nich neútlaha, práve naopak. Mali by byť dobrým štartom najmä pre mladé rodiny.

OBLASŤ URBANIZMU

Sústavu verejných priestorov s mestským až nadmestským významom je potrebné riešiť koncepčne a komplexne. Teda zohľadniť väzby s okolím, potreby všetkých užívateľov priestoru, vytvoriť pridané hodnoty urbanistickej kompozície, vizuál a charakter miesta. Zo schválených priorít v tejto oblasti sa zameriame na vypracovanie architektonicko-urbanistickej štúdie Námestia Slobody, okolia multifunkčnej haly v lokalite Pod Ryba či riešenie hlavného predstaničného priestoru.

OBLASŤ ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Mesto pripravuje a plánuje podávať projekty v oblasti regenerácie verejných zelených plôch. Ide o projekty – revitalizácia mestského parku či regenerácia vnútroblokov na dvoch sídliskách. V rámci vodozádržných opatrení máme ambíciu zrekonštruovať fontány v Národnej ulici, na ulici Martina Rázusa a pred Hungáriou. Zámerom je aj revitalizácia priestoru Kyjevského námestia, vybudovanie oddychovo-rela-

Nie je nám ľahostajné prostredie, v ktorom deti trávia čas

Foto: MSÚ BB

xačnej zóny Tajovka a jasnejšie kontúry naberá aj plán parčíka pri malej železničnej stanici. V spolupráci so Stredoslovenskou vodárenskou spoločnosťou by sme sa chceli pustiť do príprav na vybudovanie kanalizácie v časti Uľanka. Mesto má aj zámer pripojiť sa k zmiernovaniu klimatických zmien, a to spracovaním Adaptačnej stratégie na zmenu klímy.

ŠPORT

Banská Bystrica je mesto športu, čo potvrdzuje aj rozhodnutie organizovať v našom meste veľké športové podujatie EYOF 2021. S tým súvisí výstavba multifunkčnej športovej haly na Mičinskej ceste. Podmienky by mala zlepšiť aj revitalizácia priestoru v okolí krytej plavárne a rekonštrukcia zimného štadiónu. Na podporu športu v meste bude zrekonštruovaný športový areál a telocvičňa na ulici Na zábave a vybuduje sa multifunkčný areál vo vnútrobloku na ulici Podháj. Výstavba mestského mládežníckeho futbalového štadióna v Radvani je momentálne vo fáze príprav na vydanie stavebných povolení.

CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch v našom meste napreduje, o čom svedčí narastajúci počet návštevníkov. Samospráva sa však snaží posúvať vpred aj v tejto oblasti a jednou z ambícií je vybudovanie rozhľadne na Urpíne, ktorá ponúkne úplne nový výhľad na Banskú Bystricu. Ďalším plánom je vytvorenie prístaviska pre vodákov pri malej železničnej stanici. Naše mesto je partnerom medzinárodného projektu Európska fuggerovská cesta, a preto vznikla aj potreba vytvoriť expozíciu na túto tému modernou zážitkovou formou. Mesto v srdci Slovenska je okrem iného známe doma aj v zahraničí bábkami a bábkarstvom, preto je prioritou vytvoriť vhodný priestor pre zriadenie Bábkarského múzea Antona Anderleho. Nie je nám ľahostajný ani ďalší osud Medeneho hámra a zameriame sa aj na vybudovanie skladovej haly pre technické zabezpečenie podujatí.

SMO

Po zrekonštruovaní fontány v parčíku pred MsÚ prídu na rad aj iné fontány

Foto: MsÚ BB

NÁZORY POSLANCOV

Opýtali sme sa ďalších troch poslancov MsZ v Banskej Bystrici na ich vzťah k mestu, ale aj na priority a oblasti, ktorým sa počas tohto volebného obdobia budú venovať.

LUCIA SKOKANOVÁ

V Banskej Bystrici žijem celý život. Som poslankyňa MsZ za obvod Fončorda už deviaty rok, zároveň patríam do klubu nezávislých poslancov Banskobystrická alternatíva. Oceňujem činnosť členov občianskej rady Fončorda a výboru mestskej časti, ktorí spolupracujú pri riešení problémov v našom obvode. Investičné priority boli rozpracované do roku 2022, čomu predchádzal dôsledný prieskum priamo v teréne. Podporujem všetko aktívne, čo sa v meste deje a budem sa snažiť aj o navýšenie financií pre činnosť občianskych rád a výborov mestských častí. Banskú Bystricu vnímam ako mesto, v ktorom žije mnoho detí, mladých ľudí a študentov. Za dôležité pokladám akceptovanie názorov a potrieb mladých, pretože mnohí priťahujú kultúrne projekty a inovatívne nápady prospešné pre mesto. Kľúčové je zapájanie občanov do územného plánovania a akceptovanie ich názorov. Banská Bystrica je mesto pre dobrý život s kvalitným ľudským kapitálom a bohatým prírodným zázemím. V klube Banskobystrická alternatíva sa dlhodobo snažíme o to, aby sa táto atmosféra z mesta nevytratila.

VLADIMÍR SKLENKA

V Banskej Bystrici žijem spolu so svojou rodinou od skončenia vysokoškolského štúdia na UMB. Mojou prioritou je rozvoj Banskej Bystrice ako úspešného slovenského a európskeho mesta, v ktorom sa všetci budú cítiť dobre a povedia si „Za živa v Bystrici, po smrti v nebi.“ Od roku 2014 som poslancom MsZ v klube nezávislých poslancov. V súčasnosti pôsobím aj vo funkcii predsedu Komisie MsZ pre kultúru. Kultúra, školstvo, šport a rozvoj cestovného ruchu sú oblasti, ktoré sú dôležité pre spoločný cieľ - dlhodobý rozvoj mesta, no niekedy sa im nevenuje taká pozornosť, akú si zaslúžia. Banská Bystrica už v minulosti patrila medzi najbohatšie a najkrajšie mestá a za rozkvet vďačila medenej rúde. V našej krajine i meste v srdci Slovenska máme také unikáty, že sa v porovnaní so zahraničím nemáme za čo hanbiť. Za všetko hovorí vstup nášho mesta do projektu Európskej fúggerovskej cesty, v ktorom sú zapojené mestá z najvyspelejších regiónov Európy (z nemeckého Bavorska a rakúskeho Tirolska) a stali sa našimi rovnocennými partnermi.

MILAN SMÄDO

Som jeden zo služobne najstarších poslancov mesta Banská Bystrica. Prežil som spolu s obyvateľmi nášho mesta veľa dobrého, ale aj obdobia, keď mesto bolo v exekúciách. Vždy som sa snažil spolupracovať s občianskymi radami, rešpektoval a presadzoval som názory Banskobystričanov. Mojmimi prioritami boli vždy okrajové časti mesta, šport, kultúra a školstvo. Štyri volebné obdobia som predseda komisie mestských častí a člen komisie dopravy. Som jeden z organizátorov mnohých športových, kultúrnych i detských akcií. V posledných rokoch pracujem na záchrane banskobystrického futbalu. Som však znechutený papierovou byrokraciou, ktorá vstúpila do nášho života a spomaľuje ho. Vrchol všetkého je výstavba Iliáškeho mosta, o ktorý sa snažím už niekoľko rokov. Most je v havarijnom stave a ohrozuje životy mnohých občanov. Pre legislatívnu byrokraciou nebudeme mať nový most ani v tomto roku, z čoho som sklamaný. Verím, že o rok sa pohneme ďalej a zrealizujú sa aj výstavba futbalového štadióna v Radvani či cesta na Pršiansku terasu a iné dôležité stavby.

HĽADÁM DOMOV

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Huňo **Pohlavie:** pes **Vek:** 7/2013
Rasa: kríženc **Kastrácia:** áno **Výška:** 53 cm
Povaha: Huňo je starší pes stredného veku a nie je vôbec náročný. Dobre sa znáša s inými psami aj s mačkami. Je to spoločník, ktorý túži po domove a láske. Ak chcete vidieť viac psíkov, či pomôcť, môžete sa informovať na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 96001 Zvolen. Presné informácie o formách vitaných pomoci nájdete na webovej stránke www.kszv.sk.

TÝŽDEŇ DOBRÝCH SKUTKOV SA VYDARIL

V septembri sa na celom Slovensku opäť diali dobré skutky. Dobrovoľníci a dobrovoľníčky v 30-tich mestách venovali svoj voľný čas a nezištnú pomoc druhým. V našom kraji sa do aktivít Týždňa dobrovoľníctva zapojilo 1 210 ľudí, ktorí spoločne odpracovali viac ako 3-tisíc hodín.

Kampaň v Banskobystrickom kraji koordinuje Centrum dobrovoľníctva. Aj v tomto roku si dobrovoľníci v Banskej Bystrici mohli vybrať z rôznych aktivít, ktoré ponúkli viaceré organizácie a inštitúcie. Tradíčne sa zapojili zariadenia sociálnych služieb, v ktorých dobrovoľníci venovali svoj čas napríklad seniorom či práci na úprave areálov. Občianske združenie Návrat oslávilo dvadsiate narodeniny a bolo možné prispieť konkrétnej rodine v núdzi vďaka Polievke pomoci. Dobré skutky sa diali aj v univerzitnej knižnici, v komunitnom centre Sásová a materskom centre

Mamina. Natierali sa ploty a čistili sa urpinske serpentíny. „Pre mnohých sú práve aktivity v rámci Týždňa dobrovoľníctva štartérom, keď sa rozhodnú, že vo vybranej komunite či organizácii zostanú pomáhať dlhodobejšie,“ vyjadrila sa riaditeľka Centra dobrovoľníctva Silvia Cochová. V rámci Týždňa dobrovoľníctva pripravili organizácie aj množstvo sprievodných podujatí. Ľudia sa mohli zúčastniť dní otvorených dverí či workshopov o dobrovoľníctve, na ktorých sa prezentovali aktivity a „dobro ponuky“ doma aj v zahraničí.

Foto: archív Centrum dobrovoľníctva

Pomáhali aj v univerzitnej knižnici

Centrum dobrovoľníctva

ZBAVÍME SA NEVYHOVUJÚCICH OKIEN A OPRAVÍME AJ FASÁDU

Po obnove banskobystrických materských a základných škôl, ktorej sa samospráva venuje dlhodobo, sa opráv dočká aj budova Základnej umeleckej školy Jána Cikkera na Štefánikovom nábreží. V škole pôsobí takmer 70 zamestnancov a navštevuje ju viac ako 1000 žiakov v štyroch umeleckých odboroch. Tento týždeň bolo stavenisko odovzdané do rúk zhotoviteľa, a následne sa začne s prácami.

Základná umelecká škola Jána Cikkera je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako národná kultúrna pamiatka, a preto budú práce prebiehať pod dohľadom Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica. „Pri národných kultúrnych pamiatkach je vždy proces zložitejší. Ide o určitý zásah, a preto je potrebná dôkladná komunikácia s kompetentnými inštitúciami. Základná umelecká škola Jána Cikkera vychováva mladých umelcov v rôznych oblastiach a za prácou pedagógov i žiakov ostávajú viditeľné výsledky v podobe ocenení. Som preto veľmi rád, že sa nám podarilo vysúťažiť zhotoviteľa a vďaka výmene okien a oprave fasády sa po rokoch zvýši komfort výučby. Verím, že obnova bude prebiehať bez problémov.“

Na práce dohliadne aj Krajský pamiatkový úrad

hovorí primátor mesta Ján Nosko. Práce budú trvať približne štyri mesiace v závislosti od klimatických podmienok. Ide o výmenu 17 ks 8-kridlových, 27 ks 4-kridlových a 16 ks 2-kridlových starých okien v dvorovej čas-

ti, ktoré nahradia nové – drevené. Cena za výmenu šesťdesiatich okien po verejnom obstarávaní je 123 840 eur s DPH. Obnova fasády školy pozostáva z jej očistenia a opravy nesúdržných a zvetraných omietok, ktoré budú odstránené a nahradené novými. Následne bude celá fasáda natretá novým náterom a keramická výzdoba fasády, ostiení okien a medziokenných pilierov bude očistená a ošetrená hydrofóbnym náterom. Existujúce dažďové žlaby a zvodny budú demontované a nahradené novými. Plocha opravovanej fasády je 2 077 m² a 500 m² keramickej výzdoby. Cena po verejnom obstarávaní je takmer 89 500 eur s DPH.

dmo

AKO JEDNO Z PRVÝCH MIEST BOJUJEME PROTI KVÍZOMATOM

Banskobystrická samospráva sa dlhodobo venuje regulácii hazardu na území nášho mesta, napríklad upravením otváracích hodín herní a kasín. V poslednom období sme však zaznamenali prevádzkovanie nelegálnych hazardných hier v zvýšenom rozsahu, a to najmä v pohostinských zariadeniach. Deje sa tak prostredníctvom tzv. kvízomatov, ktoré predstavujú príklad ilegálneho prevádzkovania hazardných hier.

Po novelizácii zákona o hazardných hrách, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2018 a priamo zakázala prevádzkovanie hazardných hier vo všetkých pohostinských zariadeniach, sa na území mesta rozmohol ilegálny hazard v podobe tzv. kvízomatov. Ide o zariadenia – automaty, ktoré medzi jednotlivé hry vkladajú jednoduché vedomostné otázky, čo z nich má urobiť vedomostnú súťaž, nie hazardnú hru. Hráči do nich investujú peniaze, hrajú, a samozrejme aj vyhrávajú alebo prehrávajú. „Téma regulácie hazardu je aktuálna vo viacerých mestách na Slovensku. V Banskej Bystrici vnímame túto situáciu ako vážnu, nakoľko osoby, ktoré mali byť predmetnou novelou najviac chránené a sú zapísané v registri vylúčených osôb, dnes bez akejkoľvek kontroly zo strany štátneho či samosprávneho orgánu môžu pokračovať v hraní hazardných hier na nelegálnych zariadeniach, a to dokonca v ešte väčšom rozsahu ako predtým. Stav je alarmujúci, a preto sme začali bezodkladne konať,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko. Po zaznamenaní nárastu ilegálneho hazardu začalo mesto Banská Bystrica iniciatívne mapovať jednotlivé prevádzky pohostinstiev a iných zariadení. Už pri návšteve prvých pohostinstiev sme zazna-

menali kritický stav, nakoľko v týchto prevádzkach sú umiestnené tzv. kvízomaty, ktoré sú absolútnou kópiou klasického hazardného stroja. Pri kontrole bola obsadenosť týchto zariadení na úrovni sto percent, teda za každým kvízomatom niekto sedel. Takéto kontroly mesto plánuje vykonávať pravidelne bez časového obmedzenia, a informovať tak príslušné orgány kontroly – Úrad pre reguláciu hazardných hier a Finančnú správu, ako aj orgány činné v trestnom konaní. Cieľom mesta Banská Bystrica je likvidácia nelegálneho hazardu, nakoľko máme záujem chrániť osoby, ktoré sú ním ohrozené. Preto sme iniciovali vykonanie kontroly na nelegálny hazard prostredníctvom Úradu pre reguláciu hazardných hier. Zároveň sme požiadali o iniciovanie okamžitej novely zákona o hazardných hrách, ktorá musí iným spôsobom definovať hazardné zariadenie, a to najmä ako zariadenie, ktorého používanie je spojené s akýmkoľvek finančným predpokladom, resp. vstupom. Podnietili sme aj novelu § 229 Trestného zákona – prevádzkovanie nepoctivých hier a stávk, kde sa tento trestný čin musí vzťahovať nielen na prevádzkovateľov nepoctivých hier a stávk (môže ísť o tzv. biele

kone), ale aj na osoby, ktoré vo svojej prevádzke umiestnenie takýchto zariadení umožňujú, a to nájmom, výpožičkou alebo iným právnym vzťahom k časti svojej prevádzky. Na základe vzájomnej komunikácie s inými mestami sme zistili, že obdobný skutkový stav je napríklad aj v Žiline, Nitre či Ružomberku, pričom vzhľadom na vysokú organizovanosť prevádzkovateľa týchto nelegálnych hracích zariadení je zrejma vysoká pravdepodobnosť ich ďalšieho nárastu. Okrem obrovských sociálnych dopadov na najslabšie vrstvy obyvateľstva hrozí, že aj legálni prevádzkovatelia hazardných hier, ktorí sú prísne regulovaní zo strany štátnych orgánov, miest a obcí prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení, stiahnu z prevádzok svoje legálne hracie zariadenia a nahradia ich tzv. kvízomatmi, ktorých prevádzkovanie je momentálne bez akejkoľvek trestnej zodpovednosti a mimo pozornosť štátnych kontrolných orgánov. „Mesto Banská Bystrica odmieta tento skutkový a právny stav akceptovať a vyvinie maximálne úsilie smerujúce k tomu, aby šíreniu nelegálneho hazardu na svojom území definitívne zamedzilo,“ dopĺňa primátor Ján Nosko.

dmo

POSTÚPILI NA MAJSTROVSTVÁ SVETA V ROBOTIKE

Dňa 24. septembra sa v Košiciach konali prvé majstrovstvá Slovenska v robotike známe pod skratkou WRO™ (World Robot Olympiad™). Súťažilo sa v kategórii Regular – vo vekových skupinách Elementary (do 12 rokov), Junior (od 13 do 15 rokov) a Senior (od 16 do 19 rokov). V skupine Elementary súťažil zmiešaný tím vytvorený zo žiakov ZŠ Trieda SNP a ZŠ Radvanská. V dramatickom a neľahkom súboji nakoniec tento tím zvíťazil a obsadil prvé miesto. Skupina však nebola dostatočne obsadená, pre-

Majstrovstvá sveta sa uskutočnia v Maďarsku

to aj napriek víťazstvu nepostúpila na majstrovstvá sveta. V skupine Junior súťažil tím troch žiakov zo ZŠ Trieda SNP. V silnej konkurencii získali rovnaký počet bodov ako tím strednej školy Gymnázium Kráľovský Chlmec. O víťazstve našich rozhodol napokon kratší čas plnenia úloh. Skupina bola dostatočne obsadená a žiaci postúpili na Majstrovstvá sveta WRO™, ktoré sa budú konať 8. – 10. novembra 2019 v maďarskom meste Győr.

ZŠ Trieda SNP

MÁTE RADI ADRENALÍN A KRÁSNU PRÍRODU?

V tom prípade je Festival Hory a mesto Banská Bystrica pre Vás to pravé. V poradí tretí ročník prehliadky horských a dobrodružných filmov sa uskutoční v dňoch 6. – 9. novembra 2019 v kinosále Múzea SNP. Formát bude rovnaký ako po minulé roky. Hostia sa môžu tešiť na výber najlepších filmov z 20. ročníka Hory a mesto v Bratislave, ktorý bude doplnený prednáškami zaujímavých ľudí. Program sa začne

v stredu podvečer, a následne pokračuje štvrtkovou večernou prehliadkou. V piatok je doobeda vyhradený priestor pre školy, a neskôr pre ďalší blok filmov. V sobotu to bude v kinosále a príslušným foyeri žiť takmer po celý deň, keďže doobeda budú filmy venované primárne rodičom a ich deťom. Okrem toho záujemcov čaká séria slovenských filmov a večer posledný blok premietania. Aj tento rok budú filmy rozdelené do

sekcii lezenie, lyžovanie a skialpinizmus, beh a bicykel. Môžete sa tešiť na rozprávanie lyžiarky a záchranárky I. Sikulovej, bežca A. Feika a tiež na manželský pár cestovateľov – cyklistov Mazancovcov. Veríme, že privítame aj M. Krasňanského, ktorý momentálne pôsobí ako vedúci expedície SHS James v Indii. Pripravená bude tradične fotovýstava, malé občerstvenie a v sobotu aj sprievodný program. Všetkých milovníkov hôr, športu a filmov srdečne pozývame.

D. Jakubíková

VO SVETE HIER

Prvá októbrová nedeľa sa v našom meste niesla v znamení dobrodružstva. Už po siedmy raz sa všetci milovníci hier zišli na podujatí Hravá Bystrica. Cieľom akcie bolo zahrať a zabaviť sa a príjemne stráviť čas s rodinou či priateľmi. Medzi návštevníkmi boli deti i dospelí a prišli aj dôchodcovia, ktorí prijali výzvy od svojich vnúčat. V detskom kútiku si rodičia s tými najmenšími vyskúšali širokú škálu hier. Deti si precvičili motoriku, farby, čísla a vyskúšali aj spoluprácu s dospelými. Staršie ročníky mali možnosť otestovať si svoje schopnosti. Mnohí do rúk zobrali náročné strategické hry, kde plánovali svoje ťahy, odhadovali súpera a jeho myšlienkové pochody. Oblíbené boli aj vedomostné hry, kde hráči využili svoje znalosti v oblasti geografie, biológie či histórie. Pre ľudí, ktorí sa radi potrápia nad logickými úlohami bola pripravená rada hlavolamov. Množstvo zadaní, možností a vždy len jedno riešenie cvičilo trpezlivosť nejedného hráča. Na odľahčenie si viacerí zvolili zábavné párty hry, pri ktorých zažili veľa smiechu. Akcia sa niesla v hravom a veselom duchu, ľudia odchádzali s úsmevom a pozitívne naladení. Niektorí šťastlivci si odniesli z nedeľného hrania aj peknú cenu v podobe spoločenskej hry. Celé iHRYsko ďakuje všetkým zúčastneným a teší sa na ďalšie herné akcie.

D. Štrbová

TECHNICKÁ SÚŤAŽ ZAUJALA

Podporiť a usmerniť záujem talentovaných detí a mládeže do technických oblastí a ukázať im zábavnou formou svet vedy a techniky. To boli ciele 9. ročníka Technickej súťaže žiakov základných škôl. Organizoval ju klub AMAVET 937 pri SŠ Kremnička v spolupráci s Územným koordináčnym centrom Zväzu slovenských vedeckotechnických spoločností (ÚKC ZSVTS) v Banskej Bystrici.

„Môžeme konštatovať, že usmerňovanie a vzbudzovanie záujmu žiakov o technické oblasti má veľký význam vo výchovno-vzdelávacom procese a v práci pedagógov. Podujatia podobného zamerania prispievajú k tomu, že záujem mladých ľudí o technické odbory má stúpajúcu tendenciu,“ povedal vedúci klubu AMAVET Vladimír Kováčik. Súťažilo sa v štyroch odborných kategóriách z oblasti logiky, matematiky, geometrie, vedy a techniky, astrológie a v jednoduchom experimente, kde žiaci dostali použitú plastovú fľašu a mali navrhnuť jej využitie v domácnosti. Úlohu riešili nakreslením jednoduchej skice a následnou úpravou tvaru fľaše. Súťaže sa zúčastnili žiaci z banskobystrických i zvo-

Súťažilo sa v štyroch odborných kategóriách

lenských škôl a výsledky súťažiacich vyhodnocovala odborná porota. Na prvom mieste sa umiestnil J. Markech zo GLŠ, Zvolen, na druhom mieste skončil A. Blažko zo GLŠ, Zvolen a tretie miesto patrí S. Dianovi zo ZŠ Radvanská. V rámci škôl bodovala na prvom mieste GLŠ, Zvolen na druhom mieste ZŠ Radvanská, a napokon na treťom mieste ZŠ Hrnčiar-ska, Zvolen. Všetci zúčastnení boli odmenení špeciálnou cenou, ktorú venoval ÚKC ZSVTS s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja vo forme bezplatnej účasti na tematickom zjazde do technického múzea v Košiciach.

V. Kováčik

SVETOVÝ DEŇ CESTOVNÉHO RUCHU

Naše mesto sa aj tento rok zapojilo do osláv Svetového dňa cestovného ruchu. Pre záujemcov boli pripravené viaceré podujatia, ktoré spájala tohtoročná téma – inovatívnosť a digitálne technológie v cestovnom ruchu. Ako po minulé roky, bola otvorená bezplatne Hodinová veža, takže si mnohí spríjemnili deň výhľadom na námestie a okolitú banskobystrickú panorámu.

Novinkou bola virtuálna prehliadka „Banská Bystrica a jej okolie ako ste ich ešte nevideli“ v priestoroch Inovatívneho návštevníckeho centra, ktoré je súčasťou Turistického informačného centra na autobusovej stanici. „Návštevníci videli so zaujímavým výkladom sprievodkyne, prostredníctvom virtuálnej prehliadky, mesto i jeho okolie z neobyčajných pohľadov. Stretli sme sa s veľkým

Počas virtuálnej prehliadky mesta a okolia

záujmom mladých, ale i starších ľudí, ktorí boli nadšení,“ vyjadrila sa vedúca Turistického informačného centra Marta Mlíchová. Bohatý program dňa doplnili odborné prednášky na UMB či podujatie Po stopách Dominika Skuteckého. Večer patril obľúbenému Festivalu svetla a tieňa, ktorý do ulíc priniesol umenie či tanec.

Turistické informačné centrum

ZÚČASTNILI SME SA SLOVENSKÝCH DNÍ V PRAHE

V dňoch 25. – 26. septembra sa v hlavnom meste našich západných susedov konalo podujatie Slovenské dni v Prahe. So svojou ponukou cestovného ruchu sa predstavili všetky turisticky významné regióny Slovenska a nechýbalo ani naše mesto.

Stredné Slovensko ponúklo veľké pivo z malého známeho pivovaru či halušky s bryndzou z vlastnej výroby. Nechýbal ani grilovaný a čerstvý Hladovec – tzv. slovenský parmezán. Okoloidúci si mohli pochutnať aj na vynikajúcom guláši z domácej baraniny či tradičných špecialitách ako skalický trdelník, bratislavské rožky alebo slovenský hotdog. „Svoju aktuálnu ponuku cestovného ruchu predstavilo 13 slovenských regiónov. Čo sa týka Banskej Bystrice a okolia, záujem bol predovšetkým o termálne pramene, kúpeľné pobyty, cyklotrasy a lyžiarske strediská,“ vyjadril sa riaditeľ OOCR Stredné Slovensko J. Pěč. Návštevníci si počas podujatia mohli zakúpiť i suveníry ako slovenskú majoliku, šúpolové bábiky, oblečenie z vlny s čičmianskymi ornamentmi, medové perníky, fujaru, pastiersky bič či originálne ponožky. O hudobný program sa postarali viacerí slovenskí interpreti a ich kapely – Čarovné ostrohy, Ultrazvuk, Katarína Ščevlíková, Medial Banana či Martin Brxa a vyvrcholením bolo vystúpenie skupiny Polemic. Do metropoly Česka si to tento rok namierilo viac ako 50-tisíc ľudí. Cieľom akcie bolo predstaviť Slovensko ako krajinu s bohatou ponukou cestovného ruchu, skvelou kultúrou, kvalit-

Kúsok Slovenska v českej metropole

nou gastronómiou a jedinečným folklórom i tradíciami. „Slovenské dni v Prahe hodnotíme ako podujatie plné zážitkov, slovenskej vône, chute a výbornej atmosféry. Veríme, že sme Banskú Bystricu a jej okolie predstavili pútavo i atraktívne a že k nám vďaka tomu príde mnoho českých turistov,“ vyjadril sa vedúci Oddelenia cestovného ruchu MsÚ Tomáš Pastorok.

Oddelenie cestovného ruchu
a OOCR Stredné Slovensko

V ZNAMENÍ HUDBY, ZÁBAVY I POMOCI

Projekt Godzone organizuje už 11. ročník evanjelizačného koncertného turné. Navštívi postupne päť slovenských miest a vo štvrtok, 21. novembra o 18:00 hod. zavíta aj na zimný štadión do Banskej Bystrice. Podujatie sa koná pod záštitou primátora mesta Banská Bystrica a je organizované s finančnou podporou BBSK. Je dostupné pre každého, keďže vstup je zadarmo. Godzone tour zahŕňa večerné koncerty, kde návštevníci zažijú originálny hudobno-tanečný program, vypočujú si jedinečné príbehy ľudí z celého Slovenska, uvidia interaktívnu divadelnú scénu, inovatívnu videoprodukciiu a mnoho ďalšieho. Tohtoročná téma GODZONE TOUR 2019: IDE O VIAC symbolizuje, že v živote ide o niečo viac ako len o logá, značky a marketing. To je dôvod, pre ktorý sa projekt Godzone rozhodol škrtnúť svoju značku. Cieľom tohto podujatia je priniesť kreativitu a kvalitu spojenú s posolstvom odzrkadľujúcim hodnoty, na ktorých v živote skutočne záleží. Organizátori sa vždy snažia vytvoriť originálnu produkciu atraktívnu pre mladých ľudí. Dôležité je poznamenať, že Godzone tour nepredstavuje iba sériu večerných koncertov. V každom meste im predchádza praktická pomoc v charitných centrách, pomoc sociálne znevýhodneným i slabším, a taktiež zábavno-výchovný program na školách. Minulý ročník turné dosiahol rekordnú účasť s počtom 22 511 ľudí. Aktuálne informácie nájdete na: tour.godzone.sk.

L. Marková

EURÓPSKY DEŇ JAZYKOV

V Základnej škole pri nemocnici v Banskej Bystrici sa žiaci počas posledného septembrového týždňa učili cudzie jazyky. Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov, ktorý sa koná 26. septembra, bolo pre žiakov pripravených množstvo zábavných aktivít. Podujatie bolo zamerané na podporu jazykovej a kultúrnej rozmanitosti. Tento deň sa v školách pripomína už od roku 2001 a vznikol z iniciatívy Rady Európy v Štrasburgu. Tohtoročnému cieľu učiteľky prispôsobili aj tvorivé aktivity, ktoré si mohli vyskúšať žiaci-pacienti priamo na lôžku. Na záver týždňa všetci spoločne vyrobili plagát, ktorý bol symbolom toho, že aj výuka cudzích jazykov v nemocnici môže byť zábava.

Základná škola pri zdravotníckom zariadení

VÝZNAMNÉ VÝROČIE BANSKOBYSSTRICKEJ ŠTÁTNEJ OPERY

POHĽAD DO HISTÓRIE

V tomto roku si banskobystrická operná scéna pripomína 60. výročie svojho vzniku. Jej založenie sa datuje od roku 1959, keď bol činoherný súbor Divadla J. G. Tajovského vo Zvolene rozšírený o spevoherný so sídlom v Banskej Bystrici. Spevohra Divadla J. G. Tajovského sa v roku 1972 premenovala na Operu Divadla J. G. Tajovského. Neskôr sa banskobystrický operný súbor osamostatnil od činoherného divadla vo Zvolene a v roku 1993 dostal samostatný štatút s novým názvom Štátna opera. Od svojho vzniku sídli v priestoroch Národného domu, ktorý bol postavený v rokoch 1927 – 1929 a je dielom slovenského architekta Emila Beluša. V dobe zrodu tejto opernej scény išlo o európsky unikát – Banská Bystrica bola s približne 30 000 obyvateľmi bola najmenším mestom s vlastným profesionálnym operným súborom.

PRINÁŠAJÚ UMELECKÝ ZÁŽITOK

Novovzniknutý súbor vsadil v prvých rokoch na známe diela romantickej opernej tvorby (napr. Faust a Margaréta, Rusalka, Maškarný ples, Trubadúr, Don Carlo, La traviata), ktoré obohatoval o operetné a baletné inscenácie. V ďalších rokoch tu popri divácky atraktívnych tituloch odzneli aj svetové premiéry diel slovenských skladateľov, napr. Cikkera, Meiera, Andrašova-

na, Urbanca, Zeljenku, Beneša, Didiho, Godára, Leška a iných. Štátna opera sa aj v súčasnosti zameriava na uvádzanie operných inscenácií. Okrem toho pripravuje aj operety, tanečné, baletné či muzikálové diela a venuje sa koncertnej činnosti. V novom miléniu pokračuje v hľadaní diel svetových majstrov opery a v slovenských premiérach uvádza i menej známe tituly skladateľov, najmä raného romantizmu a verizmu. Ako prvá v našej krajine našťudovala napr. Donizettiho Lindu di Chamounix (2009) a Máriu Stuartovú (2015), Belliniho Puritánov (2001), Kapuletovcov a Montekovcov (2007), Gordanovu Fedoru (2012) či naposledy Otella od Gioachina Rossiniho (2019), vďaka priekopníckej dramaturgii bolo verejnosti sprístupnené takmer celé dielo Giuseppe Verdiho.

ZAHRAŇIČNÁ SPOLUPRÁCA

Činnosť Štátnej opery má i výrazný medzinárodný rozmer. Jej umelecké vedenie pravidelne pozýva do svojich produkcií zahraničných sólistov, dirigentov a režisérov. So svojimi produkciami účinkuje v Japonsku, na festivaloch v Taliansku, Švajčiarsku, na Cypre, v Rumunsku i v okolitých štátoch – Rakúsku, Maďarsku, Poľsku, Česku. Za dlhoročnú umeleckú spoluprácu s Japonskom bola Štátnej opere v roku 2018 udelená Cena ministra zahraničných vecí Japonska za zásluhy pri prehlbovaní

vzájomného porozumenia medzi Japonskom a Slovenskou republikou prostredníctvom hudby. Priestor na realizáciu dostávajú i mladí umelci, ktorým banskobystrická operná scéna umožňuje rozvíjať ich kariéru. Prax napokon potvrdila, že mnohí z nich vyrástli v umelecké osobnosti, ktoré dosiahli medzinárodné uznanie, ako napríklad Edita Gruberová, Ľubica Orgonášová, Sergej Kopčák, Martin Babjak, Terézia Kružliaková, Juraj Holly, Mariana Hochelová a ďalší.

OSLÁVIME VÝROČIE

Výročie svojho vzniku si bude Štátna opera pripomínať celú nasledujúcu divadelnú sezónu špeciálnymi podujatiami. Hlavná časť osláv sa uskutoční v októbri, a to sériou mimoriadnych predstavení a koncertov. Začnú 18. a 19. októbra prvou a druhou premiérou opery Eva od J. B. Foerster. V pondelok, 21. októbra privítajú Štátne divadlo Košice, ktoré pride pozdraviť naše mesto operou W. A. Mozarta Don Giovanni. Oslavy budú pokračovať dvoma slávnostnými koncertmi 30. a 31. októbra, v ktorých sa predstavia banskobystrickí sólisti, orchester, zbor a balet Štátnej opery. V programe zaznejú ukážky z diel, ktoré sa počas 60 rokov existencie divadla vyznačili niečím výnimočným alebo boli divácky obľúbené.

Štátna opera v BB

— 21. a 22. medzinárodná —
VÝSTAVA MAČIEK
 — Banská Bystrica —

Podujatie sa koná pod záštitou pána primátora mesta Banská Bystrica

19.-20. 10. 2019, 10.00-18.00
 AULA SZU, BERNOLÁKOVA 8

 CAT CLUB Banská Bystrica

Hlavný sponzor

VÝSTUP NA ĎUMBIER

Foto: ZŠ Ďumbierska

Blížiac sa 40. výročie Základnej školy Ďumbierska pomaly klope na dvere. Pri tejto príležitosti sa dňa 14. septembra 2019 pedagógovia, žiaci, rodičia a priatelia školy vybrali za majestátnosťou a nádhernými výhľadmi najvyššieho štítu Nízkych Tatier – Ďumbierom a vystúpili na jeho vrchol. Tento spoločný zážitok bol doplnený spievaním ľudových piesní či kolektívnym fotením pri „Štefáničke“. Pri pamätnom slovenskom dvojkríži stelesňujúcom hrdosť Slovákov rozozvučala okolie pieseň Aká si mi krásna z úst všetkých zúčastnených. Zo symbolického výstupu Ďumbierskej na Ďumbier všetkým zostali jedinečné spomienky a úsmevné zážitky.

ZŠ Ďumbierska

EURÓPSKA NOC VÝSKUMNÍKOV S REKORDNOU ÚČASŤOU

V piatok, 27. septembra sa uskutočnil trinásť ročník festivalu vedy na Slovensku. Európska noc výskumníkov tradične nemohla chýbať ani v Banskej Bystrici, kde sa teší veľkej obľube malých aj veľkých návštevníkov.

V Europa Shopping Center sa počas celého dňa predstavili vedci zo všetkých oblastí, aby prezentovali svoje výsledky a prácu. Počas dňa predviedlo to najlepšie zo slovenskej vedy viac ako 160 vedcov, ktorých sa mohli návštevníci

Foto: V. Veverka

Mnohých zaujali nevedné pokusy

pýtať rôzne otázky. Pre žiakov a študentov boli v kinosále pripravené dopoludňajšie prezentácie a mohli si vyskúšať širokú škálu pokusov. Veľkému záujmu sa tešili napríklad stánky Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry, ktorá vystupovala spolu so Strednou priemyselnou školou Samuela Mikovíniho z Banskej Štiavnice. Návštevníkov zaujali aj stánky viacerých fakúlt UMB v Banskej Bystrici – Rozumieš počítaču lepšie ako on Tebe?, Vyskúšaj si tlmočenie, Elektronické pêle-mêle, Zaznamenaj pohyb a mnohé ďalšie. V tomto roku sa podujatia v našom meste aktívne zúčastnila aj Technická

univerzita vo Zvolene. Veľkej obľube z radov detí, ale aj dospelých sa každoročne teší stánok Školského výpočtového strediska v Banskej Bystrici, ktorý sa venuje 3D tlačí. Zúčastníci mohli aj tento rok navštíviť stánok Strednej priemyselnej školy Jozefa Murgaša a najmladšieho vedeckého účastníka – stánok chemického krúžku Kremík pri ZŠ s MŠ v Badíne, kde sa žiaci prostredníctvom chémie mohli stretnúť s našimi tradíciami v podobe tvorby modrotlačie. Cieľom podujatia je každoročne prinášať vedu z laboratórií medzi bežných ľudí. Návštevnosť podujatia prekročila minuloročný

Foto: V. Veverka

Veda sa dá ukázať aj zábavnou formou

rekord a počas celého dňa sa akcie zúčastnilo takmer 23 000 záujemcov. Budúci ročník Festivalu vedy sa opäť uskutoční v posledný septembrový piatok.

M. Chalachánová

ANIMÁTORI NA JEDNOM MIESTE

Počas posledného septembrového týždňa zavítali do Banskej Bystrice stovky mladých, aby sa stretli na jedinečnom podujatí desaťročia. Akcia animátor Banská Bystrica (AABB) sa konala pre saleziánskych animátorov, ktorí pôsobia v strediskách po celom Slovensku a pracujú vo svojom voľnom čase ako dobrovoľníci.

V piatok podvečer, 27. septembra sa centrum mesta začalo zaplňovať animátormi. Motto podujatia „Objav svety, kde sú svätí!“ malo nabudieť mladých k tomu, aby vyšli zo svojej komfortnej zóny a prekročili prah vlastného pohodlia. Sobotný program bol rozdelený do troch oblastí – náučnej, zážitkovej a duchovnej. Večer sa niesol v znamení galaprogramu, ktorým saleziáni a saleziánky chceli vyjadriť vďaka všetkým animátorom. „Galaprogramom sme chceli poďakovať všetkým mladým za ich obetavosť, čas a ochotu. Pracujú v našich strediskách počas celého roka na rôznych podujatiach. Sú to napríklad tábory, chatovačky,

krúžky, stretná. Trávia tam veľmi veľa času a nečakajú za to žiadnu odmenu,“ povedala Marta Baňasová, radkyňa pre pastoraáciu mládeže na Slovensku. Takmer rok sa pripravovalo toto podujatie, ktoré zorganizoval užší tím a na mieste ďalších 120 dobrovoľníkov. „Chcel by som sa všetkým poďakovať. Rodinám, ktoré zobrali mladých a ubytovali ich u seba doma, takisto dobrovoľníkom a skrátka všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizovaní tohto podujatia. AABB dopadla nad naše očakávania,“ povedal na záver hlavný organizátor celého podujatia Juraj Kovaľ.

T. Píková

UMENIE PRE NAJMENŠÍCH V GALÉRII

Stredoslovenská galéria pripravila od októbra pre rodičov a ich malé ratolesti (18 mesiacov – 3 roky) pokračovanie zážitkového programu Špunti v galérii. Na tých najmenších čakajú rozmanité tvorivé hry spojené s kreslením, lepením, trhaním, modelovaním či strihaním. „Zahráme sa s farbami, tvarmi, líniami, machuľami či bodmi, ktoré často umelci na obrazoch používajú. Budeme vychádzať z prebiehajúcej edukatívnej výstavy Ako na umenie...2 (príroda a krajina), na ktorej budeme skúmať, čo všetko sa nachádza v prírode, ako sa mení počas ročných období, kto v nej žije, ako sa o ňu starať, aby bola krajšia a zdravšia. Hmatom, čuchom, sluchom a zrakom spoznáme veci a prostredie okolo nás,“ vyjadrila sa galerijná pedagogička Martina Martincová. Deti si budú môcť rozvíjať jemnú motoriku, výtvarné zručnosti, tvorivosť, koncentráciu a sebauvednenie. Program budú viesť galerijné pedagogičky a bude oživený aj o pohybové a hudobné workshopy s profesionálnymi externými lektormi. Tešíme sa na Vás každý utorok a stredu od 9:30 do 10:15 hod. v priestoroch galérie na Dolnej 8 (Bethlenov dom) v Banskej Bystrici. Jesenný Špunti v galérii začali 8. októbra 2019, no projekt pokračuje do marca budúceho roka. Keďže je počet účastníkov limitovaný, na jednotlivé termíny sa odporúčame nahlásiť aspoň tri dni vopred telefonicky na čísle 048/470 16 24 alebo e-mailom na edukacne@sngbb.sk. Viac informácií nájdete na www.sngbb.sk. Vstupné pre dieťa v sprievode dospelého sú dve eurá. Dodatočne ďakujeme všetkým letným Špunti-kom za ich aktívnu účasť a oživenie priestoru záhrady Vily Dominika Skuteckého počas prázdninových stretnutí. Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia a mesto Banská Bystrica.

Stredoslovenská galéria

Foto: archív Stredoslovenská galéria

Deti čakajú rozmanité tvorivé hry

MESTSKÉ MÚZEUM SLOBODNÉHO KRÁĽOVSKÉHO MESTA BANSKÁ BYSTRICA

MATEJOV DOM

Banická bašta a v nej osadená budova býva pre dva erby na jej priečelí označovaná ako Matejov dom, hoci kráľ tu nikdy nebyval. V roku 1536 mala stavba názov Hauer Thurm a boli v nej uskladnené mestské zásoby obilia, streliva, pušného prachu, guliek a vo vojnových časoch tu boli uložené aj cennosti mesta. Mesto bolo presvedčené o obranyschopnosti bašty, preto boli na najvyššom poschodí umiestnené kanóny. V roku 1761 požiar, ktorý zachvátil Banskú Bystricu, zničil aj Matejov dom. Budova ostala roky nevyužívaná a chátrajúca. Až v roku 1847 Mestská rada vypracovala plán, aby sa tu zriadila ľudová škola, ktorý sa však neuskutočnil.

Podľa nového návrhu sa mal stať klenot mestského hradu – Matejov dom – novým miestom pre Mestské múzeum, ktoré malo nedostatok miesta pre rýchlo sa rozrastajúci zbierkový fond. Obnova Matejovho domu pre muzeálne účely sa začala pripravovať už v roku 1897, no stavebné práce sa začali až o desať rokov neskôr. V rokoch 1907 – 1909 realizovala opravu firma Holesch a Michálek z Banskej Bystrice podľa návrhov budapeštianskeho architekta Alexandra Aignera. Vyžiadala si 33 600 korún. Vytvorením prvej múzejnej expozície bol na návrh biskupa Viliama Fraknoih, predstaviteľa Hlavného inšpektorátu pre múzeá a knižnice, poverený Kornel Divald, ktorý prácu začal 1. júna 1909 a skončil 15. septembra 1909. Za tento čas sa dopĺňalo zariadenie múzea podľa plánov muzeológa Imre Szalayho, ministerského radcu a riaditeľa Magyar Nemzeti Múzea v Budapešti. Mestské múzeum bolo v interiéri vybavené stojanmi, policami, boli nainštalované muzeálne predmety, katalogizovali sa staré zbierky i nové exponáty. Súčasne prebiehala aj organizácia výstavy cirkevného umenia na štvrtom poschodí Matejovho domu. Uskutočnila sa vďaka rozhodnutiu Wolfganga Radnaiho, biskupa banskobystrickej diecézy.

PRVÁ EXPOZÍCIA

Prvá múzejná expozícia v Matejovom dome bola slávnostne otvorená 17. októbra 1909. Expozíciu rozčlenil Kornel Divald do troch poschodí, na štvrtom bola umiestnená výstava cirkevného umenia. Na prvom poschodí sa nachádzali národopisná a mineralogická zbierka. Druhé poschodie patrilo historickej a umeleckej zbierke a tretie poschodie bolo venované kultúrno-historickej zbierke.

OSOBNOSTI FORMUJÚCE MÚZEUM

V expozícii bolo nainštalovaných viac ako 4 500 exponátov. Prvého sprievodcu po múzeu zostavil a napísal v roku 1909 Kornel Divald. Mesto v tom istom roku menovalo aj troch nehonorených správcov zbierok. Boli

Matejov dom pred rokom 1907

Foto: archív Stredoslovenské múzeum

to Štefan Holesch, Jozef Schweng a Samuel Bothár. Po smrti posledných dvoch kustódov viedli múzeum Štefan Holesch, Emil Jurkovich a Karol Kiszely. Po vzniku 1. ČSR (1918) zostal riadiť múzeum len Karol Kiszely, ktorý súčasne pôsobil aj ako mestský knihovník. V roku 1937 napísal Karol Kiszely druhého sprievodcu po múzeu.

Mestské múzeum od svojho vzniku organizácie a hospodársky spravovalo mesto Banská Bystrica. Od roku 1924 bolo členom Zväzu československých múzeí a po roku 1938 sa stalo členom Zväzu slovenských múzeí. Zmeny nastali aj po roku 1948. Po smrti Karola Kiszelyho sa správcom múzea stal v rokoch 1947 – 1952 Jozef Karvaš, ktorý v roku 1952 napísal tretieho sprievodcu po expozícii múzea.

ZMENA NA KRAJSKÉ MÚZEUM

Právne zmeny Mestského múzea nastali v roku 1951, keď sa vyčlenilo z pôsobnosti mesta pod Krajský národný výbor a transformovalo sa na Krajské múzeum s krajskou pôsobnosťou. V tejto súvislosti došlo v roku

1953 k prebudovaniu pôvodnej expozície v Matejovom dome pod vedením zariadeného riaditeľa Jána Kováča. Na prvom poschodí bola umiestnená archeológia a na druhom poschodí predmety z obdobia feudalizmu. Tretie poschodie bolo orientované na cechovú a remeselnú výrobu a na štvrtom poschodí sa nachádzali národopisné zbierkové predmety.

V roku 1955 vyvinulo múzeum veľkú aktivitu pri príležitosti 700. výročia udelenia mestských práv mestu Banská Bystrica. Pripravilo zborník a rozsiahlu a úspešnú výstavu pod názvom 700. výročie Banskej Bystrice. Už v roku 1952 sa začalo s rekonštrukciou Thurzovho domu na námestí pre účely vtedajšieho Krajského múzea. Nová expozícia bola sprístupnená 28. augusta 1958. Matejov dom, sídlo bývalého Mestského múzea a pýcha obyvateľov Banskej Bystrice, sa zmenil na depozitár zbierkových predmetov.

NAVRÁTENIE ZAŠLEJ SLÁVY

K významným zmenám došlo po roku 2004, kedy Stredoslovenské múzeum s podporou zriaďovateľa Banskobystrického samosprávneho kraja pristúpilo k rekonštrukcii Matejovho domu a k vybudovaniu novej expozície. Prístupná pre verejnosť mala byť pri príležitosti osláv stého výročia otvorenia pôvodnej expozície v Matejovom dome. Stavebné a rekonštrukčné práce Matejovho domu (vrátane Baníckej bašty) sa konali od októbra 2006 do decembra 2008. V rámci nich sa z architektonického hľadiska zrealizovalo drevené prestropenie Baníckej bašty a zrekonštruovalo sa nevyužívané podkrovie. Matejov dom získal nový vzhľad a pod vedením vtedajšej riaditeľky Zuzany Drugovej sa mu vrátila pôvodná funkcia múzea. Lesk a sláva sa 17. októbra 2009, presne na storočnicu od otvorenia prvej expozície, vrátila do priestorov Matejovho domu. Zámerom komplexnej rekonštrukcie aj novej expozície bolo „priniesť“ do pôvodných priestorov prvú stálu expozíciu v Banskej Bystrici.

Filip Glocko, Stredoslovenské múzeum

NOX QUAEROX JE TU OPĀĀ

Staré známe miesto Urban Spot bude hostiť nočný orientačný beh dvojíc – NOX QUAEROX. Čaká nás už v poradí ôsmy ročník. Ak ste ho ešte nevyskúšali, neváhajte a prídte.

Zabehnúť a zabaviť sa môžu deti, rodičia, ale aj starí rodičia. Súťažiť sa bude v štyroch kategóriách – mužskej, ženskej, zmiešanej či medzigeneračnej. Piatok, 8. november od 19:00 hod. bude teda plný zážitkov a zábavy. Veď predsa s „čelovkou“ na hlave nebežíte každý večer. Dôležité budú schopnosť a cit pre detail pri hľadaní kódov, ktoré organizátori ukryjú na rôzne miesta, aby naplnili motto – Nie je dôležité nájsť, ale hľadať. Ako už býva zvykom, aj tento rok „Bežíme so Svetielkom“, pretože časť z každého štartovného poputuje občianskemu združeniu Svetielko nádeje, ktoré pomáha deťom s onkologickým ochorením.

Foto: M. „Čalča“ Horňan

Na svoje si prídu všetky generácie

Spoznajte zákutia mesta, získajte nové skúsenosti a vyhrajte vecné ceny. Dokonca aj pre poslednú dvojicu, ktorá príde do cieľa, je pripravený bonus v podobe sladkej torty. Ak sa Vám páči nočná Banská Bystrica a beh s „čelovkami“, môžete sa zapojiť aj do ďalšieho podujatia s názvom Nočné šifry. Uskutoční sa 14. novembra v Sport Bare. Nie je to len o behu, ale aj o tom, ako šikovne si viete poradiť s rôznymi šiframi či hádankami. Viac informácií nájdete na: www.outdoor-institute.sk.

K. Puškášová

FUTSALISTI VERIA V ÚSPEŠNÚ SEZÓNU

Foto: I. Galembovský

Hráči futsalového klubu MIBA Banská Bystrica

Pred štvrtou sezónou v najvyššej súťaži sa futsalový klub MIBA Banská Bystrica rozhodol zmeniť smerovanie klubu, keď postupne angažoval mladých, perspektívnych hráčov, ktorí doplnili zdravé jadro domácich. Najskôr to bol tréner s veľkými skúsenosťami – Richard Bačo a neskôr hráči Marek Kušník, Martin Péchy, Jakub Kofčák, Sebastián Bačo, Marek Kuruc, Marek Mikulišin a Matúš Šlehofer, ktorí vyrastali pod jeho taktovkou. Z Levíc do klubu prišiel talentovaný brankár Kevin Kollár. Poslednou posilou je skúsený kanonier Matúš Kyjovský, ktorý získal minulú sezónu s Pinerolou majstrovský titul. Po troch odohraných kolách sú banskobystrickí futsalisti na druhom mieste so ziskom siedmich bodov. Ambiciózne plány predostrel prezident klubu Milan Babjak: „Veríme, že táto sezóna bude úspešnejšia. Náš cieľ je postup do semifinále play-off a tam sa pokúsime zabojsovať o čo najlepšie umiestnenie. Urobíme všetko preto, aby sme tento cieľ naplnili. Mojm snom je, aby na domáce zápasy chodilo stále viac a viac divákov a aby naši chlapci ponúkli atraktívny a oku lahodiaci futsal na najvyššej úrovni.“

L. Berec

TRADIČNÉ PRETEKY V ATLETIKE

Foto: archív MŠÚ BB

Súťažili školy z celého regiónu

Jedným z posledných podujatí, ktoré hostil Štadión SNP pred jeho komplexnou rekonštrukciou, boli v poradí už 59. Horehronské hry. Tradičných atletických pretekov sa zúčastnilo 626 pretekárov zo 65-tich škôl z celého regiónu. Tento rok boli hry s medzinárodnou

účasťou, nakoľko pretekal aj tím z Maďarska. Súťažilo sa v šiestich kategóriách v atletických disciplínach ako šprint, beh, chôdza, skok do diaľky, skok do výšky, hod kriкетovou loptičkou a vrh guľou. Najúspešnejšia bola Stredná športová škola Banská Bystrica so ziskom deväť zlatých, osem strieborných a tri bronzové medaily. Výborne sa darilo aj Základnej škole Golianova, ktorá s tromi zlatými, piatimi striebornými a štyrmi bronzovými medailami obsadila v súťaži tímov druhé miesto.

Oddelenie športu

57. GRAND PRIX SNP
V KRASOKORČULOVANÍ

9. - 10. NOVEMBER 2019
zimný štadión
Banská Bystrica

SPOŁACH, o.z. v spolupráci s Centrom Memory, n.o. pozýva na vzdelávacie podujatie formou workshopu v rámci projektu Alzheimerforum pre rodinných opatrovateľov, ktoré sa uskutoční v stredu, **27. novembra 2019 o 15:00 hod.** v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. na Kapitulskej ulici 21 v Banskej Bystrici. Pozývame všetkých pravidelných účastníkov a radi medzi sebou privítame aj nových. Tešíme sa na stretnutie s Vami!

SPOŁACH, o.z.

BARBAKAN 2019

3/11/2019
Klub 77/BB
MODRÉ HORY
+ DJ Bobsan
+ Illuáčkouec & Damian Custom

6/11/2019
CNK Záhrada / BB
prednáška
PETER KONEČNÝ
NOC NAJLEPŠÍCH SVETOVÝCH REKLÁM

23/11/2019
CNK Záhrada / BB
JAY JAY JOHANSON (SWE)
+ Jergus Oravec

OZNAM

Výbor mestskej časti vo VO č. 3 (Rudlová, Sásová) vyhlasuje výzvu na predkladanie projektov pre organizácie a neformálne skupiny na kalendárny rok 2020 v rámci podpory z prostriedkov určených pre financovanie VMČ. Projektové zábery je možné zasielať do 31. októbra 2019. Podrobnejšie informácie nájdete na www.rudlova-sasova.sk. Zároveň pripomíname aktívnym občanom možnosť stať sa členom existujúcej občianskej rady či založiť ako iniciatíva skupina občanov novú občiansku radu.

A. Leitner, predseda VMČ VO č. 3

POZVÁNKA

Pozývame Vás dňa 4. novembra na vernisáž charitatívnej výstavy obrazov Anny Drevicekej pod názvom Urob čo môžeš, ostatné za teba urobí Boh. Výstava bude nainštalovaná vo foyeri radnice a pozrieť si ju budete môcť do 14. novembra.

E. Klobušická

UZÁVIERKA NOVEMBROVÉHO ČÍSLA

Termín: **1. novembra 2019 do 12:00 hod.** Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať. Kontaktná osoba: Mgr. Dominika Smoleňová, 048/43 30 107, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk.

VEREJNÉ VYHLÁŠKY (VV) STAVEBNÉHO ÚRADU

Verejné vyhlášky (VV) Stavebného úradu

OVZ-SU 171802/33324/2019/Go

VV: Obnova bytového domu Sadová 2-4-6, BB
Stavebník: Realbyt, s. r. o., Železničarska 9, BB; Stavba: Obnova bytového domu Sadová 2-4-6, BB so súpis. č. 1733, ktorá je postavená na pozemku parc. KN-C č. 460 v kat. úz. Radvaň; *Vyvesené: 07. 10. 2019*

OVZ-SU 172628/33514/2019/Go

VV: Odstránenie systémových porúch loggií, dokončenia obvodového plášťa v 1.NP, stavebné úpravy spoločných komunikačných priestorov; Stavebník: HVH správa domov, s. r. o., Internátna 2, BB; Stavba: Odstránenie systémových porúch loggií, dokončenia obvodového plášťa v 1.NP, stavebné úpravy spoločných komunikačných priestorov so súpis. č. 3997, ktorá je postavená na pozemku parc. KN-C č. 1345 v kat. úz. Radvaň; *Vyvesené: 07. 10. 2019*

OVZ-SU 173074/12219/2019-FUF

VV: Rozhodnutie o umiestnení stavby
Stavebník: UH Invest, s. r. o., Železničarska 634/9, BB; Stavba: Bytový dom – BB – Uhlisko na pozemku parcela KN-C č. 4602/1 a 4602/2 v k. ú. BB; *Vyvesené: 07. 10. 2019*

OVZ-SU 171662/33261/2019/MM

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania
Stavebník: M. Strmeň, T. Vansovej 18, BB, v konaní zastúpený M. Patrášovou, Podkonice 280, BB; Stavba: Zateplenie bytu č. 19, T. Vansovej 18 BB, byt č. 19 na 7. poschodí (VIII.NP) obytného domu č. súpisné 437 na pozemku parc. č.: KN-C 1693/2 v k.ú. BB
Vyvesené: 07. 10. 2019

OVZ-SU 172054/33395/2019/Hom

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania
Stavebník: N. Kačáni, 13 januára 421/11, BB a Ing. M. Filová, Mýtna 260, LC; Stavba: Stavebné úpravy v byte č. 8, ktorý sa nachádza na 4. poschodí, vchod č. 23, v obytnom dome s. č. 6452, evidovaný na parcele KN-C č. 1541/14, 1541/15, 1541/16, 1541/17, k.ú. Podlavice.
Vyvesené: 04. 10. 2019

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné zvoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 08.10.2019

OZNAM KOMUNITNÝCH CENTIER

Komunitné centrá sú univerzálnym multigeneračným priestorom slúžiacim rôznym komunitám na pestovanie vzťahov, rozvoj zručnosti a prehĺbenie vedomostí. Prispievajú k odstraňovaniu medzigeneračných a sociálnych bariér medzi ľuďmi, a to aj vďaka pravidelným či jednorazovým aktivitám. Komunitné centrum Fončorda Vás pozýva v **piatok, 18. októbra o 15:30 hod.** na tradičné rodinné Tvorivé integračné dielne. Milovníci športu sa môžu v **stredu, 23. októbra o 16:00 hod.** tešiť na besedu na autogramiádu s olympionikmi Pavlom Blažekom a Martinou Halinárovou-Jašicovou. V Komunitnom centre v Sásovej pokračujú piatkové doobedňajšie tvorenia z hliny so Z. Skařupovou, ktorá prináša na každé stretnutie zaujímavé témy a techniky. Tieto dielne sú integračné a uskutočnia sa **18. októbra a 25. októbra vždy od 10:00 hod. V piatok, 25. októbra o 17:00 hod.** Vás pozývame na Tanec 5. rytmov s A. Naščákom. Viac informácií nájdete na našich stránkach a na sociálnej sieti Facebook.

SÚŤAŽ

V septembrovom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o knižnú publikáciu s názvom Kroje Slovenska. Súťažná otázka bola: „Kedy sa uskutočnil Radvanský jarmok a čo bolo jeho hlavnou témou?“ Správna odpoveď je: Radvanský jarmok sa uskutočnil 6. – 8. septembra 2019 a jeho hlavnou témou boli zvony. Víťazkou sa stala **pani Nociarová**. Opäť ste mohli poslať aj svoje predzáhradky či záhony, o ktoré sa staráte a robia Vám radosť. Víťazkou sa stala **pani Styková**. Srdečne gratulujeme a zároveň ďakujeme všetkým, ktorí nám počas leta posielali svoje predzáhradky. Počas tohto mesiaca sa môžete zapojiť do súťaže o publikáciu Po stopách architekta L. E. Hudeca. **Súťažná otázka znie: Koľko dobrovoľníkov v našom kraji sa počas Týždňa dobrovoľníctva zapojilo do aktivít?** Svoje odpovede posielajte do 1. novembra 2019 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Kapitulská 7

Pozývajú širokú verejnosť na podujatie

ZOŠKOLY NA ZIMÁK

UNIVERZITNÝ DEŇ PRACOVNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ

29.10.2019 14:00HOD.

NA ZIMNOM ŠTADIÓNE V BANSKEJ BYSTRICI

Program podujatia:

HOKEJOVÝ ZÁPAS
UMB HOCKEY TEAM vs. UTB ZLÍN

VELTRH KARIÉRY A PRACOVNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ

Prid' na univerzitný hokej a NÁJDI SI JOBI!

Program podujatia www.zoskolynazimak.sk, www.kc.umb.sk & www.umb.sk Príspevok na vstupné: 1€

KLÚČOVÁ JE SLOBODA!

Mesto Banská Bystrica v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom, kultúrnymi a vzdelávacími inštitúciami v meste vás pozývajú na podujatia pri príležitosti 30. výročia Nežnej revolúcie:

- 11. 11. 2019** Veľkoplóšné fotografie z Novembra '89 na Námestí SNP
- 15. 11. 2019** o 17:00 Otvorenie interaktívnej výstavy v Radnici na Nám. SNP 1
- 16. 11. 2019** o 16:30 Odhalenie pamätnej tabule študentovi Marekovi Frauwirthovi na budove Skuteckého 11
- 16. 11. 2019** o 17:00 Klúčové námestie – predstavenie knihy o Novembri '89 v Banskej Bystrici v Čikkerovej sieni na Radnici na Nám. SNP 1
- 17. 11. 2019** o 16:00 Odhalenie pamätnej tabule na sídle niekdajšieho krajského Koordinačného centra Verejnosti proti násiliu na Národnej 6
- 17. 11. 2019** o 16:30 Vystúpenie veľkého detského speváckeho zboru Superar s programom k Novembru '89 na Námestí SNP
- 17. 11. 2019** o 17:00 Klúčová je sloboda – míting občanov a predstaviteľov občianskych iniciatív spojený s videoprojekciou, hudobnými vystúpeniami a symbolickým odovzdaním kľúčov k slobode ďalšej generácii
- 17. 11. 2019** o 19:00 Odkrývanie – znovuoživenie zrekonštruovanej pamätníka Jánovi Langošovi v Záhrade – CNK v Benického pasáži

PODDUKELSKÝ UMELECKÝ ĽUDOVÝ SÚBOR
Juraj Kubánka Jaroslav Moravčík Július Sečán

Nad podujatím prevzal záštitu predseda BBSK Ing. JÁN LUNTER

15. november 2019
o 17.00 hod.
Športová hala
na Štiavničkách
B. Bystrica

NESMRTEĽNÝ TANEČNÍK

GENERÁLNY PARTNER:

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA

HLAVNÍ PARTNERI:

predpredaj lístkov: [ticketportal](http://ticketportal.sk)

organizátor: MR LUNARI
tel. 0903 501774

11. BENEFIČNÝ KONCERT MICHAL ČERVENKA A HOSTIA „Na ľudovú nôtú“

Michal Ošpála - husle, Marek Kríštofič - husle, Milan Hronček - viola, Erik Bartoň - kontrabas

Spolu pomôžeme deťom zo Základnej školy pri Detskej fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici

streda 20. 11. 2019 o 18.30 hod

ROBOTNÍCKY DOM, BANSKÁ BYSTRICA
PREDPREDAJ VSTUPENIEK: IC BANSKÁ BYSTRICA

PODUJATIA

V BANSKEJ BYSTRICI A OKOLÍ

NOVEMBER 2019

■ HUDBA / TANEC / DIVADLO ■ ŠPORT
■ MÚZEÁ / GALÉRIE / KNIŽNICE ■ INÉ PODUJATIA

02.11. | SOBOTA
17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37
krajčír nitôčka
detské predstavenie

04.11. | PONDELOK
16.00 hod., švk - librium, lazovná 9
týždeň vedy a techniky - vedecká hračka
interaktívna výstava vedeckých hračiek

04.11. | PONDELOK
17.00 hod., záhrada - centrum nezávislej kultúry, námestie snp 16
divadlo z pasáže - pinocchio
drevený príbeh pre deti od 3 do 100 rokov

05.11. | UTOROK
16.30 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvanská 27
cestovateľský utorok: za drevenými kostolíkmi po slovensku
s alenou hrncovou

06. - 09.11. | STR - SOB
16.00, 19.00 hod., kinosála múzea snp, kapitúlská 23
hory a mesto banská bystrica
festivalová prehliadka horského filmu a dobrodružstva

08.11. | PIATOK
18.00 hod., urban spot, skuteckého 3
nox quaerox
nočný orientačný beh dvojíc

09. - 10.11. | SOB - NED
18.00 hod., zimný štadión, hrónské predmestie 4
grand prix snp v krasokorčuľovaní
57.ročník veľkej ceny snp v krasokorčuľovaní

10.11. | NEDEĽA
14.00 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1
potulky mestom: michal königsberger
o najvýznamnejšom stredovekom donátorovi a fundátorovi s jezofom duriančikom

10.11. | NEDEĽA
16.00 hod., bdnr - teátrium, skuteckého 14
bubáčka rozprávka
rozprávka pre malých aj veľkých

11.11. | PONDELOK
11.11 hod., banská bystrica
deň vojnových veteránov

11.11. | PONDELOK
19.00 hod., záhrada - centrum nezávislej kultúry, námestie snp 16
divadlo z pasáže - posolstvo z inej planéty
podivuhodný príbeh na motívy rozprávky hermana hesseho

13.11. | STREDA
10.00 hod., bethlenov dom, dolná 8
hráme spolu
hudobný workshop

13.11. | STREDA
17.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3
normenov svet
detské divadelné predstavenie

13.11. | STREDA
17.00 hod., ssm - tihányiovský kaštieľ, radvanská 27
výpravy do čias Slovanov
jesenný cyklus prednášok

13.11. | STREDA
18.30 hod., štátna opera, národná 11
m. r. štefánik
multimediálne tanečné divadlo

14.11. | ŠTVRTOK
18.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3
družina
neofolklor tour 2019

15.11. | PIATOK
17.00 hod., športová hala dukla, cesta na štadión 28
nesmrteľný tanečník
poddukelský umelecký ľudový súbor

15.11. | PIATOK
17.00 hod., bethlenov dom, dolná 8
nesmrteľný les / film
diskusná prednáška spojená s premietaním filmu s ekologmi m. wiesz a k. kaliským

15.11. | PIATOK
19.00 hod., divadlo štúdió tanca, komenského 12
čira radosť - premiéra
nová inscenácia, ktorou si vyskladáme svoj vlastný svet

16.11. | SOBOTA
17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37
päť rokov a noc divadiel
oslava divadla

17.11. | NEDEĽA
17.00 hod., námestie snp
mítin'g je kľúčová sloboda
stretnutie občanov, osobností novembra a ich mladých nástupcov, ktorí si odovzdajú pomyselné kľúče k slobode

19.11. | UTOROK
11.00 hod., švk - literárne a hudobné múzeum, lazovná 9
m. r. štefánik v dramatickej tvorbe na slovensku a v cechách
prednáška spojená s prezentáciou

20.11. | STREDA
18.30 hod., robotnícky dom, robotnícka 3
11. benefičný koncert michala červienku
charitatívny koncert

20.11. | STREDA
19.00 hod., bdnr - teátrium, skuteckého 14
variácie lásky
dramatizácia dvoch diel

21.11. | ŠTVRTOK
14.00 hod., športový areál zš, skuteckého 1
žiaci chodecká liga
2. kolo - XIII. ročníka žiackej chodeckej ligy

21.11. | ŠTVRTOK
robotnícky dom, robotnícka 3
návraty poézie andreja sládkoviča
súťaž v prednese

21.11. | ŠTVRTOK
18.00 hod., zimný štadión, hrónské predmestie 4
godzone tour 2019
11. ročník evanjelizačného koncertného turné

22.11. | PIATOK
14.00 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1
popbb 2019
14. ročník súťaže v speve populárnych piesní pre deti a mládež

22.11. | PIATOK
17.00 hod., bethlenov dom, dolná 8
stopy v snehu
prednáška o umelcovi michalovi kernovi

29. - 30.11. | SOB - NED
09.30 hod., akadémia umení - veľké štúdio, horná 95
divadlo a dráma v kontextoch nepokojnej európy
medzinárodná teatrologická konferencia

zmena programu vyhradená!

ĎALŠIE PODUJATIA NÁJDETE NA
WWW.PODUJATIABB.SK

FOR MORE INFORMATION
VISITBANSKABYSTRICA.SK

Vydáva: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, Editor: Mgr. Dominika Smoleňová, Príprava textov: Mgr. Dominika Mojžišová, Grafická úprava: Denisa Fazekašová, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Tomášikova 26, 82101 Bratislava, Distribútor: Do každej bytovej schránky, Slovenská pošta, a.s., Vychádza v náklade: 34 000 výtlačkov, Periodicita: mesačník, On-line verzia: www.banskabystrica.sk, Evidenčné číslo: EV 2943/09, IČO vydavateľa: 00313271, ISSN 1339-9837, Nepredajné! Nevýžiadané rukopisy nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia.